

Anonimizált változat

Fordítás

C-537/23 – 1

C-537/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. augusztus 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. április 13.

Fellebbező fél:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Ellenérdekű fél:

Agora SARL

[omissis]

[omissis]

A COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE
(SEMMÍTŐSZÉK, ELSŐ POLGÁRI TANÁCS)

2023. ÁPRILIS 13-I ÍTÉLETE

[omissis]

A tényállás és az eljárás

- 1 A megtámadott ítélet (rennes-i fellebbviteli bíróság, 2021. november 4.) szerint [két, párkapcsolatban élő természetes személy {építetők}] által megrendelt építmény kivitelezése érdekében a francia Agora társaság a SPA Italiana Lastre

(SIL) olasz társasággal homlokzatburkoló-lapok szállítására vonatkozó szerződést kötött, amely a következőket írta elő: „A bresciai bíróság rendelkezik joghatósággal a jelen szerződésből eredő vagy azzal kapcsolatos valamennyi jogvitára. A Societa Italiana Lastre fenntartja magának a jogot, hogy a vevővel szemben egy másik, Olaszországban vagy más országban joghatósággal rendelkező bíróság előtt járjon el.”

- 2 2019 novemberében és 2020 januárjában az [építetők] rendellenességekre hivatkozva felelősség megállapítása és kártérítés iránti keresetet nyújtottak be valamennyi vállalkozóval, valamint a homlokzatburkoló-lapok szállítójával szemben.
- 3 A SIL társaság a joghatóság hiányára alapított kifogást emelt az Agora társaság jótállási igényével szemben.
- 4 A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) elutasította a joghatóság hiányára alapított kifogást, megállapítva, hogy a fenti kikötés anélkül biztosít az Agora társaságénál szélesebb körű lehetőséget a SIL társaság számára az eljáró bíróság megválasztása tekintetében, hogy megjelölne a felek által az eljáró bíróság kijelölését illetően közösen meghatározott objektív tényezőket, továbbá megállapította, hogy e kikötés így olyan diszkrecionális választási lehetőséget biztosít a SIL társaság számára, amely ellentétes az előreláthatóság céljával, amelynek a joghatósági kikötéseknek meg kell felelniük, és ezért jogellenes.

A jogalap kifejtése

- 5 A SIL társaság azt kifogásolja, hogy az ítélet helybenhagyja a joghatóság hiányára alapított kifogást elutasító végzést, holott:

„1.a SIL társaság által előterjesztett, a joghatóság hiányára vonatkozó kifogás elutasításának anélkül történő helybenhagyásával, hogy választ adott volna az arra alapított vitathatatlan jogalapra, hogy az 1215/2012 rendelet 25. cikkének (1) bekezdése értelmében a vitatott joghatósági kikötést az olasz jog, nem pedig a francia jog alapján kell megvizsgálni; a cour d'appel (fellebbviteli bíróság) megsértette a code de procédure civile (polgári perrendtartás) 455. cikkét;

2. a joghatóságot kikötő megállapodás érvényességét annak az államnak a jogszabályai alapján kell értékelni, amelynek bíróságait e kikötés kijelöli; a cour d'appel (fellebbviteli bíróság) megsértette a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 25. cikkének (1) bekezdését, amikor – annak megállapítását követően, hogy a felek által elfogadott joghatósági kikötés az olaszországi bresciai bíróságot jelölte ki, azonban nem alkalmazta az olasz jogot, – úgy ítélte meg, hogy e kikötés jogellenes volt.”

Az alkalmazandó jogszabályok

- 6 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény alapján az Európai Közösségek Bírósága (2000. november 9-i C-387/98. sz. Coreck Maritime ítélet) úgy határozott, hogy a 17. cikk első bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg egy ilyen kikötés olyan megfogalmazását, hogy a joghatósággal rendelkező bíróság kizárólag annak szövege alapján megállapítható legyen, és hogy elegendő, ha e kikötés azon objektív tényezőket rögzíti, amelyek alapján a felek megállapodásuk értelmében kiválasztják a közöttük felmerült vagy a jövőben felmerülő jogviták ügyében eljáró bíróságot vagy bíróságokat, és hogy e tényezők — amelyeknek kellően pontosnak kell lenniük ahhoz, hogy az eljáró bíróság meg tudja állapítani, hogy rendelkezik-e joghatósággal — szükség esetén az ügy különös körülményei alapján is meghatározhatók.
- 7 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (úgynevezett „Brüsszel Ia” rendelet) 25. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha a felek — lakóhelyükre való tekintet nélkül — egy bizonyos jogviszonnyal kapcsolatban felmerült vagy a jövőben felmerülő jogviták eldöntésére valamely tagállam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki, a megállapodás szerinti bíróság vagy bíróságok rendelkeznek joghatósággal, feltéve, hogy a szóban forgó tagállam joga értelmében a megállapodás az anyagi érvényességet illetően nem minősül semmisnek. Az ilyen joghatóság a felek eltérő megállapodásának hiányában kizárólagos.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésének indokai

- 8 A 25. cikk (1) bekezdése a joghatósági kikötés „anyagi” érvényességének elbírálására kijelölt bíróság szerinti tagállam jogára való hivatkozást vezetett be.
- 9 E pontosítás alapján meg kell vizsgálni ezen hivatkozás hatályát, különösen olyan aszimmetrikus joghatósági kikötések esetében, amelyek csak az egyik fél számára biztosítják azt a lehetőséget, hogy az általa választott, az ugyanezen kikötésben említettől eltérő, az általános jogi szabályok szerint joghatósággal rendelkező bíróságot válasszon.
- 10 Amennyiben a másik fél azt állítja, hogy ez a kikötés pontatlansága és/vagy kiegyensúlyozatlansága miatt jogellenes, ezt a kérdést a „Brüsszel Ia” rendelet 25. cikkének (1) bekezdésén alapuló önálló szabályok, valamint az előreláthatóság és a jogbiztonság e rendelet által követett célja alapján, vagy a kikötésben megjelölt tagállam jogának alkalmazásával kell-e eldönteni? Másként fogalmazva, ez a kérdés e rendelkezés értelmében a kikötés anyagi érvényességének körébe tartozik-e? Ezzel szemben úgy kell-e tekinteni, hogy a kikötés anyagi érvényességi feltételeit megszorítóan kell értelmezni, és azok kizárólag a

semmisség anyagi jogi okaira — elsősorban a csalásra, a tévedésre, a megtévesztésre, a kényszerre és a cselekvőképtelenségre — vonatkoznak?

- 11 Amennyiben a kikötés pontatlanságának vagy kiegyensúlyozatlanságának kérdését önálló szabályok alapján kell eldönteni, a „Brüsszel Ia” rendelet 25. cikkének (1) bekezdése értelmében alkalmazni kell-e vagy sem az olyan feltételt, amely az egyik fél számára csak egyetlen bíróság megkeresését teszi lehetővé, míg a másik fél e bíróságon kívül bármely más, az általános jogi szabályok szerint joghatósággal rendelkező bírósághoz is fordulhat?
- 12 Amennyiben valamely kikötés aszimmetriája anyagi jogi feltételt érint, hogyan kell értelmezni ezt a jogszabályi rendelkezést, és különösen a kijelölt bíróság államának jogára való hivatkozást, ha a kikötés több bíróságot jelöl ki, vagy ha a kikötés egy bíróságot jelöl ki, ugyanakkor lehetőséget biztosít az egyik fél számára egy másik bíróság kiválasztására, továbbá, ha e választásra a bíróság megkeresésének időpontjában még nem került sor:
  - az egyetlen kifejezetten kijelölt bíróság jogát kell-e alkalmazni, függetlenül attól, hogy más bírósághoz is lehet-e fordulni?
  - több kijelölt bíróság esetén lehet-e hivatkozni a ténylegesen eljáró bíróság jogára?
  - végül, figyelemmel a „Brüsszel Ia” rendelet (20) preambulumbekzdésére, a kijelölt tagállam bíróságának jogára való hivatkozás alatt az adott állam anyagi jogi szabályait vagy a kollíziós szabályait kell-e érteni?

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN a Cour de cassation (semmitőszék)

Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkére;

a következő kérdéseket TERJESZTI az Európai Unió Bírósága elé:

1) Olyan aszimmetrikus joghatósági kikötés esetén, amely csak az egyik fél számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy az általa választott, az ugyanezen kikötésben említettől eltérő, az általános jogi szabályok szerint joghatósággal rendelkező bíróságot válasszon, amennyiben a másik fél azt állítja, hogy e kikötés a pontatlansága és/vagy kiegyensúlyozatlansága miatt jogellenes, ezt a kérdést a „Brüsszel Ia” rendelet 25. cikkének (1) bekezdésén alapuló önálló szabályok, valamint az előreláthatóság és a jogbiztonság e rendelet által követett célja alapján, vagy a kikötésben megjelölt tagállam jogának alkalmazásával kell-e eldönteni[?] Más szóval, ez a kérdés e cikk értelmében a kikötés anyagi érvényességének körébe tartozik-e? Ezzel szemben úgy kell-e tekinteni, hogy a kikötés anyagi érvényességi feltételeit megszorítóan kell értelmezni, és azok kizárólag a semmisség anyagi jogi okaira – elsősorban a csalásra, a tévedésre, a megtévesztésre, a kényszerre és a cselekvőképtelenségre – vonatkoznak?

2) Amennyiben a kikötés pontatlanságának vagy kiegyensúlyozatlanságának kérdését önálló szabályok alapján kell eldönteni, a „Brüsszel Ia” rendelet 25. cikkének (1) bekezdése értelmében alkalmazni kell-e vagy sem az olyan feltételt, amely az egyik fél számára csak egyetlen bíróság megkeresését teszi lehetővé, míg a másik fél e bíróságon kívül bármely más, az általános jogi szabályok szerint joghatósággal rendelkező bírósághoz is fordulhat?

3) Amennyiben valamely kikötés aszimmetriája anyagi jogi feltételt érint, hogyan kell értelmezni ezt a jogszabályi rendelkezést, és különösen a kijelölt bíróság államának jogára való hivatkozást, ha a kikötés több bíróságot jelöl ki, vagy ha a kikötés egy bíróságot jelöl ki, ugyanakkor lehetőséget biztosít az egyik fél számára egy másik bíróság kiválasztására, továbbá, ha e választásra a bíróság megkeresésének időpontjában még nem került sor:

- az egyetlen kifejezetten megjelölt bíróság jogát kell-e alkalmazni, függetlenül attól, hogy más bírósághoz is lehet-e fordulni?
- több kijelölt bíróság esetén lehet-e hivatkozni a ténylegesen eljáró bíróság jogára?
- végül, figyelemmel a „Brüsszel Ia” rendelet (20) preambulumbekkezdésére, a kijelölt tagállam bíróságának jogára való hivatkozás alatt az adott állam anyagi jogi szabályait vagy a kollíziós szabályait kell-e érteni?

[omissis]